

UNDERSØGELSE AF EU-RET I DANSK RET

JENS BLOM-HANSEN
JØRGEN GRØNNEGAARD CHRISTENSEN
CAROLINE HOWARD GRØN
MICHAEL HANSEN JENSEN
PETER BJERRE MORTENSEN

AARHUS UNIVERSITET

INSTITUT FOR STATSKUNDSKAB
AARHUS UNIVERSITET

PROGRAM

1. Folketingets opdrag
2. Tilrettelæggelsen af vores undersøgelse
3. De kvantitative undersøgelser
4. De kvalitative undersøgelser
5. Vores forslag til parlamentarisk kontrol

FOLKETINGETS OPDRAG

- Det nationale råderum i forbindelse med EU-retsakter?
 - Direktiver: Skal indføres i dansk ret
 - Forordninger: Kan suppleres med dansk ret
- Hvem laver de danske regler?
 - Folketinget eller regeringen?
- Hvordan foregår det?
- Kan Folketingets kontrol forbedres?
- Særligt fokus på forordninger

FOLKETINGET

Opslag vedr. undersøgelse af EU-ret i dansk ret

9. april 2019

Forskningsprojekt om implementering og supplerung af EU-retsakter i dansk ret

Folketingets Præsidium har på Europaudvalgets foranledning bevilliget midler til et forskningsprojekt, der skal undersøge, hvordan EU-lovgivning - med særligt fokus på forordninger – indvirker på dansk ret.

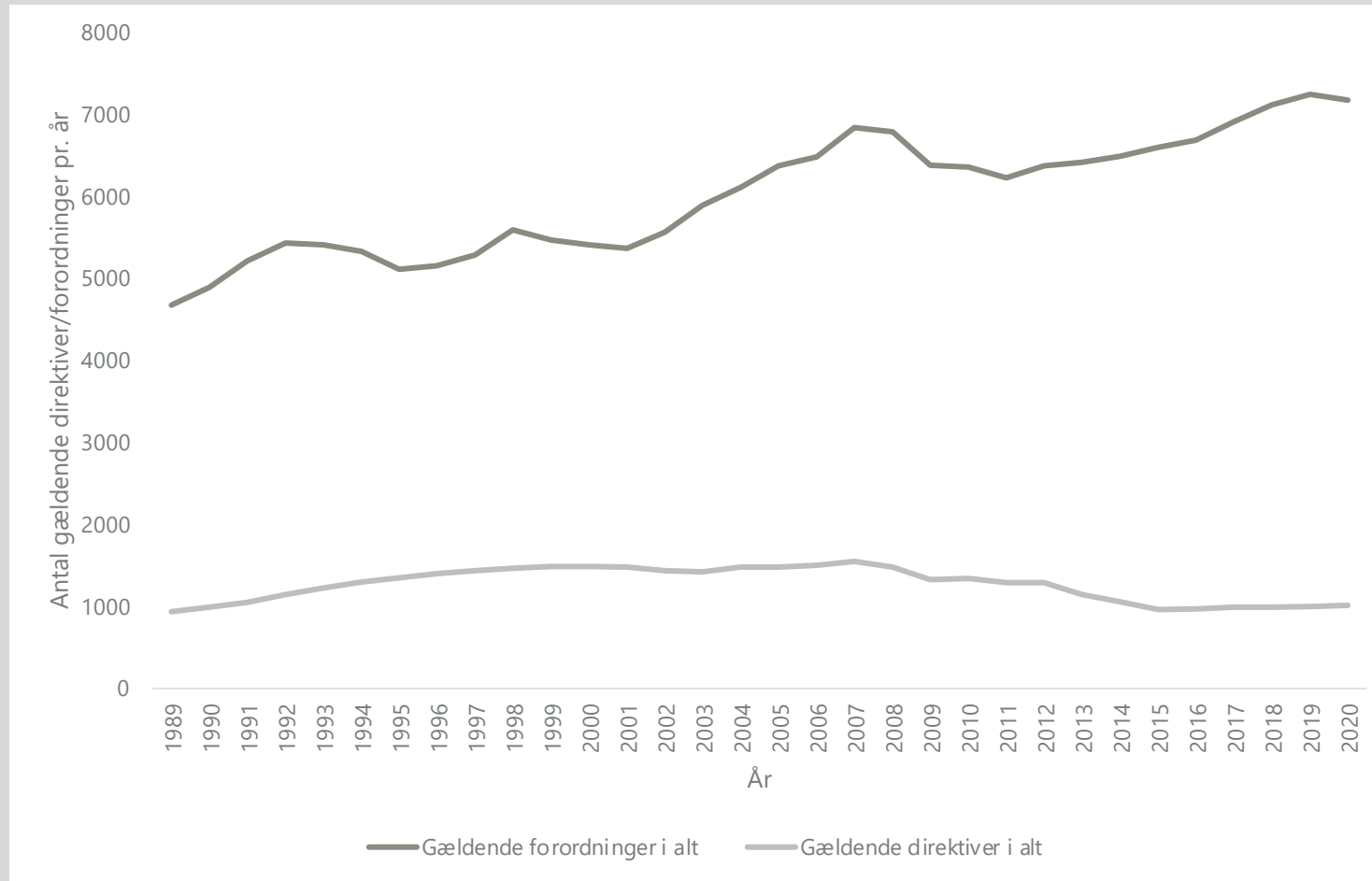
Det Internationale Sekretariat
J.nr.: 19-000266-2
Iben Schacke-Barfoed
Udvalgssekretær
Iben.Schacke-Barfoed@ft.dk
+45 3337 3330

TILRETTELÆGGELSEN AF VORES UNDERSØGELSE

- Kvantitative undersøgelser
 - Kilde: Officielle regeldatabaser (EUR-lex; Retsinformation)
 - Hvordan har EU's regelmasse udviklet sig over tid og områder?
 - Udfyldes det nationale råderum ved lovgivning eller bekendtgørelser?
 - Hvor mange danske love og bekendtgørelser stammer fra EU?
- Kvalitative undersøgelser
 - Kilde: Sagsakter og interview
 - Tre casestudier: Dyrevelfærd, transportområdet, finansiel regulering
 - Hvordan udfyldes det nationale råderum i praksis?
- Forslag til parlamentarisk kontrol

EKSEMPLER PÅ KVANTITATIVE UNDERSØGELSER (I)

Gældende forordninger og direktiver, 1989-2020

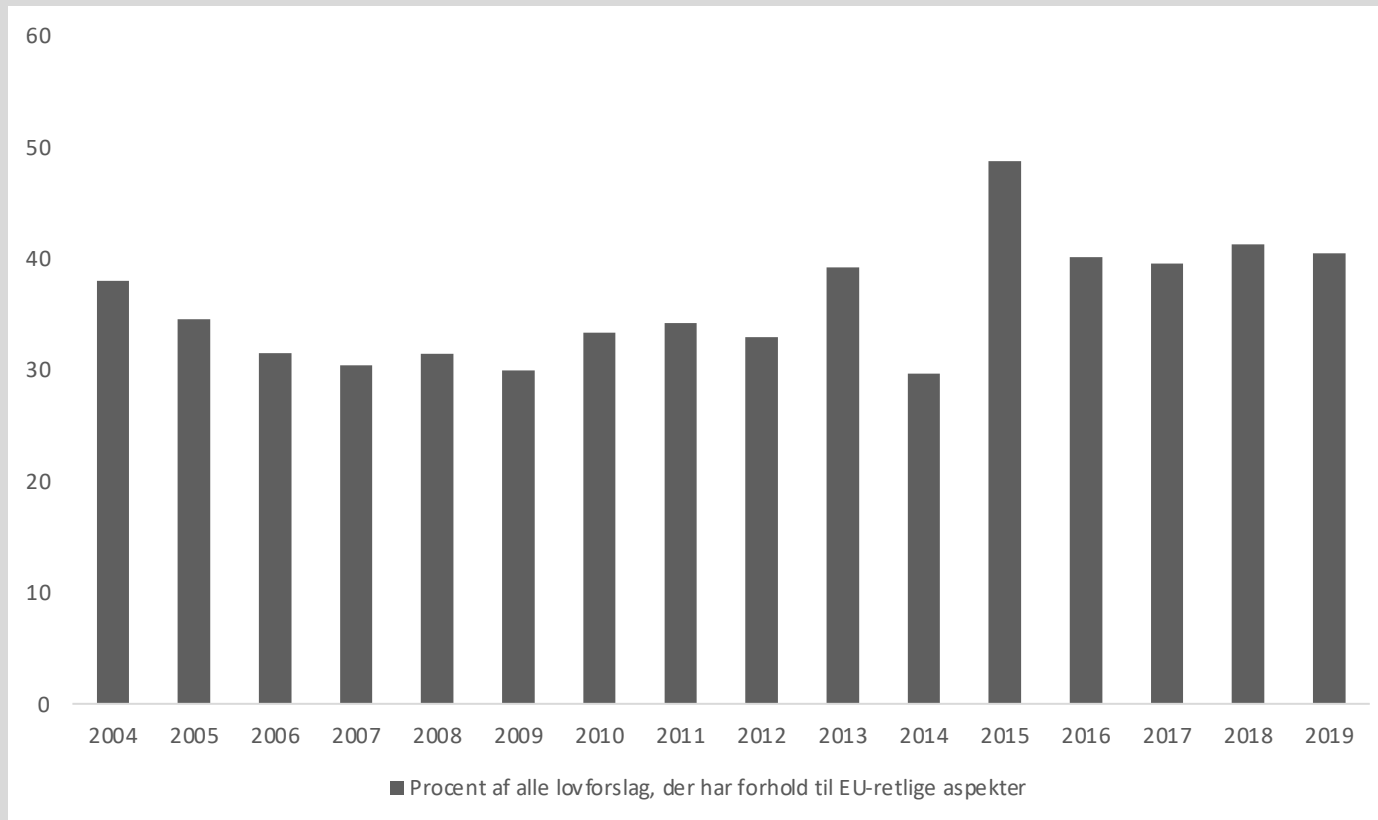
EKSEMPLER PÅ KVANTITATIVE UNDERSØGELSER (II)

Antal henvisninger til EU-forordninger i danske love og bekendtgørelser

	Forordninger			
År	1990	2000	2010	2019
Love	260	529	973	2.610
Bekendtgørelser	825	1.325	3.034	6.016

EKSEMPLER PÅ KVANTITATIVE UNDERSØGELSER (III)

Procent af alle lovforslag,
som har forhold til EU-retlige aspekter

DET NATIONALE RÅDERUMS REALITET

- EU-lovgivningen efterlader et nationalt råderum, hvor medlemslandene kan fylde ud og supplere med nationalt besluttede regler, men
 - Hvor stort er det?
 - Hvilken karakter har det?
 - Og hvordan og i hvilket omfang udnytter Danmark det?
- Ikke i stand til at give udtømmende svar på disse spørgsmål
- Men gennem tre casestudier er vi i detaljen i stand til at besvare to grundlæggende spørgsmål:
 - Hvordan udnytter Danmark råderummet?
 - Hvordan er samspillet mellem regeringen og Folketinget, ministerierne og organisationerne?
- Hvad der rejser et tillægsspørgsmål: Kan man styrke den parlamentariske kontrol med implementering og gennemførelse af EU-lovgivningen?

UDNYTTELSEN AF RÅDERUMMET

Råderummet	Dyretransport	Cabotagekørsel	Realkredit
Indhold	Præcisering af krav i henhold til forordning og fastlæggelse af myndighedernes kontrolstrategi	Præciserende definition af cabotagekørsel og fastlæggelse af sanktioner	EU-regulering, som er "principbaseret", og som fastlægger minimumskrav til dansk regulering
Karakter	Danske regler supplerer forordning	Danske regler supplerer forordning	Dansk regulering videreføres
Omfang	Betydeligt	Betydeligt	Stort og uberørt

HVORDAN BLIVER RÅDERUMMET UDFYLDT?

	Dyretransporter	Cabotagekørsel	Realkredit
Folketingets rolle	Folketinget sætter i samspil med ministeren rammen i form af krav om styrkelse af dyrevelfærden	Folketinget sætter i samspil med ministeren rammen i form af krav om mere restriktiv regulering	Folketinget sætter i samspil med ministeren og erhvervet rammen, hvor målet er videreførelse af dansk realkredit inden for gældende rammer
Forvaltningens rolle	Forvaltningen arbejder inden for ramme sat af Folketinget og organisationerne samt EU	Forvaltningen arbejder inden for ramme sat af Folketinget og organisationerne og Kommissionens fortolkning af EU-regler	Forvaltningen arbejder inden for fælles ramme sat af Folketinget og erhvervet samt EU
Samspil mellem forvaltning og organisationer	Et tæt samspil, som over tid har udviklet sig i konfliktpræget og formaliseret retning	Forvaltningen og organisationerne finder tekniske løsninger inden for politisk ramme	Forvaltningen og erhvervet udmønter politisk ramme

KAN MAN STYRKE FOLKETINGET?

	Europaudvalget	Stående ressortudvalg på EU-tunge områder
Forudgående kontrol	<p>Aflaste udvalget for en del forelæggelser med fokus på</p> <ol style="list-style-type: none">1. indledende holdningstilkendegivelse2. mandatindhentning <p>Styrke udvalget ved tidlig forelæggelse af udspil fra Kommissionen</p>	<p>Styrke den parlamentariske kontrol ved tidlig forelæggelse af udspil fra Kommissionen</p>
	<p>Ved mandatindhentning forelæggelse af plan for implementering</p>	<p>Ministeren forpligtes til hvert år at forelægge en oversigt over EU-lovgivning, som træder i kraft i folketingsåret, og at fremlægge en plan for implementeringen af lovgivning inden for udvalgte områder</p>
Efterfølgende kontrol	<p>Regeringen forelægger en årlig redegørelse om udviklingen i EU-lovgivningen og om dens konsekvenser for reguleringen af det danske samfund</p>	<p>I regeringens årlige redegørelse indgår redegørelser for status inden for udvalgte områder, herunder status for implementering af direktiver, tilpasning af regulering til forordninger og andre EU-forskrifter samt administrative tilpasninger på området</p>